

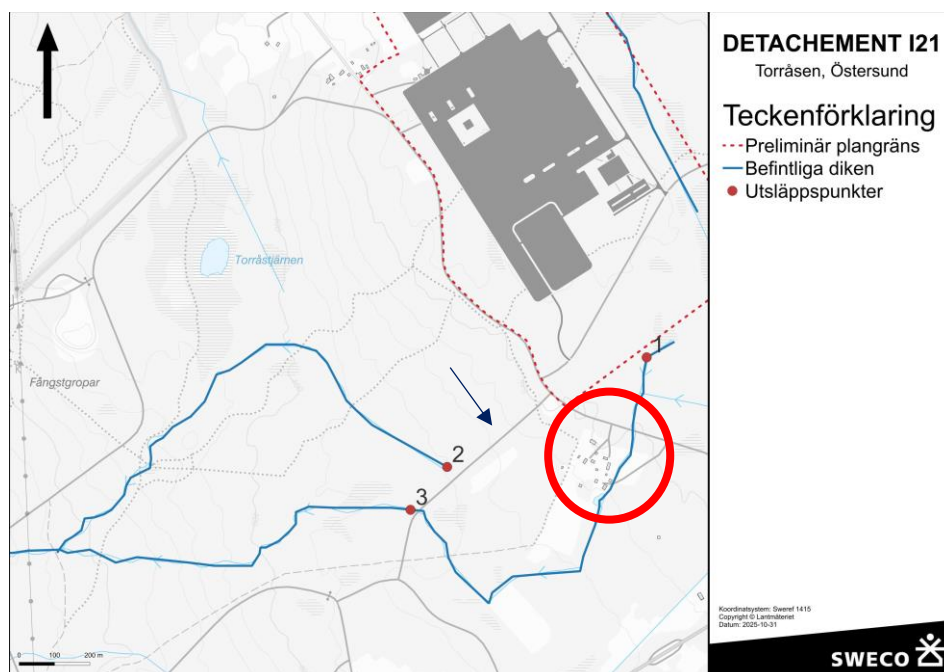
PM – Omledning av dagvatten

Detta PM tas fram i syfte att översiktligt undersöka en alternativ utsläppspunkt för dagvatten från del av Fortifikationsverkets anläggning Detachment I21 i Östersund. I samband med planarbete för anläggningen har en dagvattenutredning tagits fram i vilken det föreslås olika utsläppspunkter för det dagvatten som alstras på området. För en av dessa punkter har fastighetsägare och boende i näromgivningen motsatt sig utsläpp av dagvatten och därför undersöks en alternativ utsläppspunkt.

1 Bakgrund

Flödesreglerat och renat dagvatten från del av motorområdet inom Detachment I21 har föreslagits kunna släppas till befintligt dike strax söder om den södra plangränsen, se punkt 1 i Figur 1. Diket ingår idag i dikningsföretaget *Torråsens östra Odensala dikningsföretag, Z1011*.

Längre söder om planområdet passerar det befintliga diket ett område benämnt som Mickelsgårdsbodarna (se inringat med rött i figur). Diket går längs med fastighetsgränsen till bland annat fastigheterna Mickelsgård 2:40 och Mickelsgård 2:41. Boende i dessa närliggande fastigheter har uttryckt oro för att dagvatten från Fortifikationsverkets anläggning ska släppas till diket, både med avseende på flöde och föroreningar, och motsätter sig att detta ska ske. Istället har man föreslagit att dagvatten kan ledas längs med befintlig väg nordväst om fastigheterna (se pil i figur) och ansluta till det befintliga diket i en punkt längre sydväst om planområdet (punkt 2 eller 3 i Figur 1).

Figur 1. Översikt över möjliga utsläppspunkter för dagvatten till befintligt dike. Röd cirkel markerar Mickelsgårdsbodarna.

2 Befintligt vägdike

För att dagvatten ska kunna släppas till befintligt dike i punkt 2 eller 3 i Figur 1 behöver vatten kunna ledas längs med den befintliga väg som går här. Detta förutsätter att det finns ett vägdike att leda vatten i och att de topografiska förhållandena tillåter vatten att rinna i sydlig riktning.

En översiktlig analys av topografin har gjorts med hjälp av verktyget SCALGO Live. Längs den tänkta sträckan har marken en genomsnittlig lutning mot sydväst på cirka 3,4 % vilket är fullt tillräckligt för att kunna avleda vatten. Det är främst den första sträckan, inom planområdet från dagvattenanläggning till befintlig väg, som marken är som flackast.

En översiktlig inventering av befintligt dike på båda sidor om vägen har gjorts. Foton tagna på platsen visar att dikena generellt har en tydlig utdikning och ett bra djup (se Figur 2). På en kortare sträcka tycks dock dike saknas och vatten rinner över slänt ut i skogen (se Figur 3).

För att säkerställa avledning av dagvatten via vägdiket bör rensning av diket ske. Sannolikt krävs på några kortare sträckor även vissa justeringar av dikets form (dikesdjup och botten) för att säkerställa dikesfunktionen så att vatten inte avrinner mot skogsområdet.

Överlag bedöms det som fysiskt möjligt att avleda vatten från Detachment I21 via vägdiket till dikningsföretag.

Figur 2. Foton på vägdike som visar tydlig utdikning.

Figur 3. Foton på vägdike som visar sträcka där vatten rinner över slänt in i skogen.

3 Juridiska aspekter

Det är inte helt tydligt om åtgärder i befintligt vägdike innebär någon form av vattenverksamhet, och om åtgärder då behöver ansökas om tillstånd för eller om det är tillräckligt med en anmälan till Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM). Sweco har haft dialog med Fortifikationsverkets jurister och man har kommit fram till följande punkter:

- Eftersom inget nytt dike grävs bör åtgärden inte ses som markavvattnings och därmed bör det inte behövas tillstånd för vattenverksamhet.
- När diken justeras för att skydda en anläggning (i detta fall väganläggningen) utgör detta i regel markavvattnings och ska således hanteras genom tillstånd för vattenverksamhet. I det aktuella fallet sker dock justering av diken inte för att skydda väganläggningen, utan för att möjliggöra transport av vatten, och åtgärden kan därmed anses *inte* utgöra markavvattnings och bör således inte behöva tillstånd för vattenverksamhet.
- Justeringar i diket får inte äventyra väganläggningens funktion.
- Vaghållaren måste ge tillstånd för åtgärderna.

Sammanfattningsvis bedöms det som att en anmälan om vattenverksamhet till FIHM bör vara nog. I anmälan bör det poängteras mycket tydligt att åtgärderna i diket inte är för att skydda väganläggningen, utan enbart för att möjliggöra transport av vatten från uppströms område. Till anmälan bör bakgrund till ärendet bifogas (fastighetsägares motsättning till att dagvatten ska släppas i dike längre uppströms).

FIHM kan komma att göra en annan bedömning om huruvida det räcker med anmälan om vattenverksamhet eller om det krävs tillstånd för åtgärden.